

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2017 05 30
COM(2017) 249 final

2017/0100 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl absolventų karjeros stebėjimo

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindas ir tikslai**

Siūlomos Tarybos rekomendacijos tikslas – didinti **kokybinės ir kiekybinės informacijos** apie tai, kokios veiklos aukštųjų mokyklų ir profesinio rengimo ir mokymo (PRM) įstaigų absolventai imasi Europoje, baigę švietimo ir mokymo programas, **prieinamumą**. Tokia informacija gali naudotis tarnybos, padedančios būsimiems studentams priimti informacija grindžiamus sprendimus dėl studijų krypties, mokymo personalas ir įstaigų vadovai gali ja remtis rengdami mokymo kursus, o valdžios institucijos – priimdamos sprendimus dėl aukštojo mokslo ir PRM sistemų valdymo metodų. Šiuo pasiūlymu siekiama skatinti pavienėse valstybėse narėse švietimo sistemos lygmeniu toliau plėtoti įvairius absolventų karjeros stebėjimo mechanizmus ir jais naudotis, o stebėjimo procesuose dalyvaujančius nacionalinius subjektus – aktyviau bendradarbiauti, keistis gerąja patirtimi ir galiausiai – didinti surinktų stebėjimo duomenų palyginamumą.

Absolventų įsidarbinamumo klausimas kelia susirūpinimą daugelyje ES valstybių narių. Kai kuriose ES valstybėse narėse didelė dalis aukštųjų mokyklų absolventų neturi darbo arba dirba darbą, kuriam jų kvalifikacija yra per aukšta. **Neseniai PRM įstaigas baigusiu asmenų** padėtis sudėtingesnė. Kai kuriose šalyse, pavyzdžiui, Danijoje, Estijoje ir Vokietijoje, neseniai PRM įstaigas baigusiu asmenų užimtumo lygis yra aukštas, netgi aukštesnis už aukštųjų mokyklų absolventų užimtumo lygį. Vis dėlto daugelyje kitų šalių, įskaitant Prancūziją, Ispaniją ir Italiją, atitinkamas PRM įstaigų absolventų užimtumo lygis daug žemesnis ir gerokai atsilieka nuo aukštųjų mokyklų absolventų užimtumo lygio¹.

Norint suprasti absolventų įsidarbinamumo tam tikruose regionuose ir ekonomikos sektoriuose, taip pat konkrečių aukštojo mokslo ir PRM dalykų absolventų įsidarbinamumo sunkumų **priežastis** ir sėkmės veiksnius, labai svarbu turėti **kokybiškos informacijos** apie tai, kokios tolesnės veiklos absolventai imasi baigę švietimo ir mokymo įstaigas ir kaip jie vertina mokykloje, kolegijoje ar universitete įgytas žinias, gebėjimus ir kompetencijas. Paskui šia informacija galima naudotis norint **surasti atitinkamus sprendimus**.

Šis pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos ir kartu pateikiamos iniciatyvos, kurių siūloma imtis ES lygmeniu, padės spręsti tris pagrindines toliau išvardytas Europoje kylančias problemas.

- **Išsamios informacijos trūkumas.** Pagrindinę informaciją apie absolventų įsidarbinamumą ir socialinius rezultatus, be kita ko, ES lygmeniu, galima gauti iš šiuo metu renkamų duomenų, pavyzdžiui, [Europos darbo jėgos tyrimo](#). Be to, kai kurios valstybės narės atlieka absolventų karjeros tyrimus arba yra įdiegusios papildomas sistemas, skirtas švietimo, mokesčių ir socialinės apsaugos duomenų bazių duomenims analizuoti, ir (administracinių duomenų) registro sistemas tolesnei absolventų karjerai bei pajamoms stebėti. Vis dėlto daugelyje ES valstybių narių duomenų apie aukštųjų mokyklų ir PRM įstaigų absolventų rezultatus rinkimo,

¹ Žr. 2016 m. Švietimo ir mokymo stebėsenos biuletenį, http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/et-monitor_lt

analizavimo ir naudojimo sistemos nėra tinkamai išplėtotos. Todėl neretai nėra patikimų įrodymų.

- **Neužtikrinama sąveika.** Nors šiuo metu daug ES valstybių narių kuria stebėjimo sistemas arba planuoja imtis tokios veiklos, nėra aktyviai keičiamasi žiniomis apie gerąją patirtį ir nevyksta tarpusavio mokymasis apie veiksmingus metodus.
- **Palyginamų duomenų trūkumas.** Surinktų palyginamų duomenų aprėptis ribota, o nacionaliniu lygmeniu surinktų duomenų **negalima palyginti** šalių lygmeniu, todėl **sudėtinga daryti išvadas**, susijusias su tendencijų ir šalyse bei regionuose nustatytų rezultatų skirtumais.

Siekiant išspręsti šias problemas, siūlomai Tarybos rekomendacijai ir susijusioms ES lygmens iniciatyvoms keliama šie konkretūs tikslai:

- skatinti Europoje nacionaliniu lygmeniu pradėti diegti arba toliau plėtoti ir tobulinti **aukštųjų mokyklų ir PRM įstaigų absolventų karjeros stebėjimo sistemas**. Siekiant susidaryti išsamesnį vaizdą apie tretinio mokslo ir PRM rezultatus, valstybės narės raginamos į savo stebėjimo sistemas įtraukti asmenis, kurie iš švietimo ir mokymo sistemos pasitraukia nebaigę aukštųjų mokyklų arba PRM įstaigų;
- skatinti absolventų karjeros stebėjimo procesuose dalyvaujančius nacionalinius subjektus **aktyviau bendradarbiauti ir dalytis gerąja patirtimi**, susijusia su atliekamais absolventų karjeros tyrimais ir stebėjimo sistemomis naudojantis administraciniais duomenimis, taip pat naudotis jų rezultatais, ES lygmeniu vykdant tinklaveikos, tarpusavio mokymosi ir konsultavimo veiklą, ir sudaryti palankesnes sąlygas šiems procesams;
- didinti **palyginamos informacijos** apie absolventų užimtumą ir socialinius rezultatus **prieinamumą**. Šio tikslo bus siekiama vykdant pirmiau nurodytą bendradarbiavimo veiklą – šioje srityje palyginamumo didinimas bus vienas iš aspektų, į kuriuos bus atsižvelgiama toliau plėtojant nacionalines stebėjimo sistemas. Be to, šiais metais Komisija pradės **Europos absolventų karjeros tyrimo** bandomąjį etapą. Šiuo etapu, remiantis [galimybių studijos EUROGRADUATE](#) rezultatais, bus siekiama patikrinti galimybes rinkti informaciją apie aukštųjų mokyklų absolventų rezultatus ir toliau stengiamasi suderinti socialinio tyrimo klausimus.
- **Derėjimas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

2016 m. gruodžio 7 d. patvirtintoje iniciatyvoje „[Investicijos į Europos jaunimą](#)“ Komisija pabrėžia, kad, padedant jaunimui asmeniškai tobulėti ir gauti aukštos kvalifikacijos darbą, aukštos kokybės švietimas ir mokymas yra labai svarbus. Remdamasi savo 2017 m. darbo programa, Komisija, kaip dalį tolesnių veiksmų įgyvendinant Jaunimo iniciatyvą ir 2016 m. birželio mėn. patvirtintą [Naują Europos įgūdžių darbotvarkę](#), įsipareigojo drauge su valstybėmis narėmis didinti „*duomenų apie absolventų (įskaitant profesinių mokyklų absolventus) įsidarbinimą ir socialinius rezultatus prieinamumą (absolventų karjeros stebėseną)*“. Šis įsipareigojimas prisiimtas tiek nacionaliniu, tiek ES lygmeniu pripažinus, kad svarbu gilinti žinias apie absolventų rezultatus, taigi ir stiprinti įrodymų, kuriais grindžiamas švietimo ir mokymo politikos formavimas ir praktika, bazę. Tokia informacija gali būti remiamasi nustatant veiksmus, kuriais siekiama gerinti studentų švietimo kokybę ir didinti jo

aktualumą ir taip padėti geriau patenkinti esamus ir būsimus gebėjimų poreikius arba naikinti įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktis.

2015 m. Tarybos ir Komisijos Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) įgyvendinimo [bendroje ataskaitoje](#) siūloma, kad viena iš tolesnio bendradarbiavimo sričių galėtų būti aukštojo mokslo aktualumo darbo rinkoje ir visuomenėje propagavimas, be kita ko, veiksmingiau renkant duomenis apie darbo rinkos poreikius bei jų įgyvendinimo rezultatus ir juos numatant, pavyzdžiui, stebint aukštojo mokslo absolventų karjeros raidą. PRM srityje valstybės narės 2015 m. [Rygos išvadose](#), kuriose išvardyti 2015–2020 m. PRM srityje siektini rezultatai, įsipareigojo užtikrinti nuolatinį informavimą ir grįžtamąjį ryšį.

Sprendžiant klausimus, kaip šalinti įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktis, įvertinti švietimo ir mokymo kokybę ir tobulinti grįžtamąją informaciją apie absolventų rezultatus, taip pat aktualūs toliau išvardyti dokumentai:

- [„Socialinio bei ekonominio vystymosi ir įtraukumo skatinimas ES pasitelkiant švietimą: švietimo ir mokymo indėlis į 2016 m. Europos semestrą“](#), kurioje pabrėžiama, kaip svarbu spręsti įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktį bei gebėjimų trūkumo problemas;
- 2014 m. [Tarybos išvados dėl verslumo švietimo ir mokymo srityje](#), kuriose valstybės narės susitarė vertinant verslumo ugdymo ir mokymo kokybę bei veiksmingumą, jei įmanoma, naudotis informacija apie absolventų karjeros stebėjimą;
- 2013 m. [Tarybos išvados dėl aukštojo mokslo socialinio aspekto](#), kuriose valstybės narės susitarė sudaryti palankesnes sąlygas teikti informaciją apie su švietimu ir darbo rinka susijusias galimybes ir rezultatus;
- 2012 m. [Tarybos išvados dėl švietimo ir mokymo įstaigų absolventų įsidarbinimo galimybių](#), kuriose valstybės narės susitarė stebėti dirbančių absolventų dalį, siekiant sutvirtinti švietimo bei mokymo ir darbo sąsajų politikos formavimo duomenų bazę, o valstybės narės ir Komisija susitarė rinkti kokybinę informaciją ir gerosios patirties pavyzdžius, skirtus kiekybiniam stebėjimui papildyti ir faktais grindžiamo politikos formavimo pagrindui sutvirtinti.

Be to, [Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo standartuose ir gairėse \(angl. ESG\)](#) ir [Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinėje sistemoje \(angl. EQAVET\)](#) pabrėžiama, kad objektyvi ir geros kokybės informacija apie tai, kokios veiklos absolventai imasi baigę švietimo ir mokymo programas, yra labai vertinga.

- **Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Absolventų karjeros stebėjimas padės pasiekti prioritetinius Komisijos tikslus [skatinti darbo vietų kūrimą ir augimą](#), nes politikos formuotojams suteiks atitinkamos informacijos. Šia informacija jie galės naudotis siekdami stebėti ir įvertinti absolventų rezultatus, atlikti absolventų įgyto išsilavinimo kokybės ir aktualumo analizę, imtis veiksmų bet kokioms įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktims bei gebėjimų trūkumui naikinti ir rengti mokymo programas, suteikiančias daugiau galimybių įsidarbinti.

Be to, absolventų karjeros stebėjimas padeda siekti strategijos „[Europa 2020](#)“ pagrindinio tikslo užtikrinti, kad ne mažiau kaip 40 proc. 30–34 metų asmenų būtų įgiję tretinį

išsilavinimą, nes ši iniciatyva padės stiprinti profesinį būsimų studentų orientavimą ir plėtoti kintančius švietimo, užimtumo ir visuomenės poreikius patenkinti galinčią aukštojo mokslo sistemą.

Tiek aukštojo mokslo, tiek PRM srityje šis pasiūlymas dera su [Užimtumo gairėmis](#), kuriose daugiausia dėmesio skiriama darbo jėgos ir įgūdžių pasiūlos didinimui šalinant struktūrinius švietimo ir mokymo sistemų trūkumus ir kovojant su jaunimo ir ilgalaikiu nedarbu. Šis pasiūlymas padės sėkmingai įgyvendinti Jaunimo garantijų iniciatyvą, nes išsamesnė informacija apie darbo neturinčius absolventus taip pat padės Jaunimo garantijų iniciatyvą įgyvendinančioms institucijoms geriau nustatyti šiai grupei priskirtinus nesimokančius, nedirbančius ir mokymuose nedalyvaujančius jaunuolius (NEET jaunimą) ir tinkamiausius nukreipti savo intervencinius veiksmus.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Ši iniciatyva atitinka Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 165 ir 166 straipsnius. 165 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga prisideda prie geros kokybės švietimo plėtojimo skatindama valstybes nares bendradarbiauti, o prireikus – paremdama ir papildydama jų veiksmus, kartu visiškai pripažindama valstybių narių atsakomybę už jų švietimo sistemų turinį ir organizavimą. 166 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga įgyvendina profesinio mokymo politiką, kuria remiami ir papildomi valstybių narių veiksmai, kartu visiškai pripažindama valstybių narių atsakomybę už profesinio mokymo turinį ir organizavimą.

Šia iniciatyva nesiūloma išplėsti ES reguliavimo įgaliojimų ar nustatyti valstybėms narėms kitų privalomų įpareigojimų. Valstybės narės, atsižvelgdamos į nacionalines aplinkybes, nuspręs, kaip jos įgyvendins šią Tarybos rekomendaciją.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Nors daugelis valstybių narių yra sukūrusios tam tikros formos absolventų karjeros stebėjimo sistemų, šiuo metu šalys ribotai keičiasi gerąja patirtimi ir palyginamais duomenimis, o tai trukdo nagrinėti visos ES švietimo rezultatus ir uždavinius.

Veiksmų, kurių imamasi ES lygmeniu, pridėtinė vertė priklauso nuo ES sugebėjimo:

- sudaryti palankesnes sąlygas keistis ir dalytis įvairių šalių organizacijų patirtimi ir žiniomis, siekiant nacionaliniu lygmeniu geriau stebėti absolventų karjerą, ir
- pradėti taikyti metodą, padėsiantį gauti naujų palyginamų duomenų apie absolventų rezultatus visose ES valstybėse narėse ir didinti šiuo metu renkamų duomenų palyginamumą tais atvejais, kai tai įmanoma ir pageidautina.

• Proporcingumo principas

Šiuo pasiūlymu nustatomas suderintas požiūris į absolventų karjeros stebėjimą, padėsiantis valstybėms narėms ir Komisijai dalytis gerąja patirtimi ir informacija, taip pat formuoti politiką tiek nacionaliniu, tiek ES lygmeniu. Kadangi valstybės narės savanoriškai prisiims

įsipareigojimus ir kiekviena valstybė narė nuspręs, koku požiūriu vadovautis kuriant savo absolventų karjeros stebėjimo sistemas, ši priemonė laikoma proporcinga.

- **Pasirinkta priemonė**

Tarybos rekomendacija yra tinkama švietimo ir mokymo srities priemonė, nes šioje srityje ES tenka papildomoji kompetencija ir tokia priemone dažnai naudojamosi, siekiant Europos lygmeniu imtis veiksmų švietimo ir mokymo srityse. Kaip teisinė priemonė, ji atspindi valstybių narių įsipareigojimą imtis šiame dokumente išdėstytų priemonių ir yra tvirtesnis politinis bendradarbiavimo šioje srityje, visiškai pripažįstant valstybių narių kompetenciją švietimo ir mokymo srityje, pagrindas.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas ir (arba) tinkamumo patikros**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Sprendimas pateikti pasiūlymą dėl ES iniciatyvos dėl absolventų karjeros stebėsenos buvo grindžiamas plataus masto viešomis konsultacijomis dėl ES aukštojo mokslo modernizavimo darbotvarkės peržiūros. Šios konsultacijos buvo baigtos 2016 m. vasario mėn. Per šias konsultacijas visų pirma pabrėžtas susirūpinimas dėl absolventų rezultatų užimtumo srityje ir pažymėta, kad valstybių narių institucijos bei suinteresuotieji subjektai tvirtai remia tolesnius ES veiksmus, kuriais siekiama didinti duomenų apie politikos formavimą ir praktiką, visų pirma susijusių su rezultatų skaidrumu, prieinamumą. Visus šių konsultacijų rezultatus galima rasti prie iniciatyvos „Nauja Europos įgūdžių darbotvarkė“ pridėjame [Komisijos tarnybų darbinio dokumento II priede](#).

Iš pagrindinių atsakymų matyti, kad:

- 71 proc. studentų arba neseniai aukštąsias mokyklas baigusių asmenų ir 61 proc. aukštųjų mokyklų darbuotojų nesutinka su teiginiu, kad „aukštųjų mokyklų absolventų kompetencijos pasiūla atitinka žinias ir gebėjimus, kurių reikia ekonomikai“;
- 55 proc. respondentų nesutinka su teiginiu, kad „aukštojo mokslo kursus rengiantys asmenys pakankamai gerai žino, kokių gebėjimų gali prireikti darbo rinkoje“;
- 47 proc. respondentų nesutinka su teiginiu, kad „aukštojo mokslo sistemos veikia tinkamai“;
- tik 29 proc. studentų arba neseniai aukštąsias mokyklas baigusių asmenų sutinka su teiginiu, kad „studentams tinkamai padedama priimti informacija grindžiamus sprendimus dėl studijų pasirinkimo“.

Po šių viešų konsultacijų konkretūs pasiūlymai dėl ES iniciatyvos dėl absolventų karjeros stebėjimo buvo svarstomi 2016 m. spalio mėn. Bratislavoje vykusiame už aukštąjį mokslą atsakingų generalinių direktorių susitikime, 2016 m. lapkričio mėn. surengtame „[ET 2020](#)“ [aukštojo mokslo modernizavimo darbo grupės](#) posėdyje ir 2016 m. Europos švietimo ir jaunimo reikalų forume, kuriame itin palaikytas pasiūlymas šioje srityje vadovautis suderintu požiūriu.

Iš neseniai Europos profesinio mokymo plėtros centro (angl. *Cedefop*) atlikto Europos viešosios nuomonės dėl profesinio rengimo ir mokymo tyrimo matyti, kad keliose ES valstybėse narėse panašių problemų kyla kalbant apie PRM įstaigas baigusius jaunuolius – beveik trečdalis tokių asmenų pranešė tam tikru darbo paieškos etapu patyrę sunkumų. Iš kito *Cedefop* tyrimo – Europos įgūdžių ir darbo vietų tyrimo, kuris grindžiamas 49 000 suaugusių (24–65 metų) darbuotojų atsakymais, – matyti, kad 41 proc. apklaustųjų mano, jog neturėjo daug galimybių rasti jų gebėjimus ir kvalifikaciją atitinkantį darbą.

Absolventų karjeros stebėjimo klausimas kelis kartus aptartas su PRM srities suinteresuotaisiais subjektais, ir į pasiūlymus, pateiktus per šias diskusijas, atsižvelgta rengiant šį pasiūlymą. Visų pirma daug PRM kokybės užtikrinimo bendruomenei aktualios informacijos gauta iš 2016 m. birželio mėn. vykusio EQAVET metinio tinklo susitikimo, 2016 m. rugsėjo mėn. vykusio EQAVET tarpusavio mokymosi seminaro atitinkamų rodiklių klausimais ir 2016 m. EQAVET forumo, kuriame daugiausia dėmesio skirta absolventų karjeros stebėjimui.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas Europos iniciatyvos toliau plėtoti absolventų karjeros stebėjimo mechanizmus nacionaliniu ir ES lygmeniu galimos naudos, rizikos ir poveikio vertinimu. Absolventų įsidarbinamumo skatinimo ir jų karjeros stebėjimo klausimais buvo nuolat diskutuojama per politikos ir praktikos mainus pagal strateginę programą „Švietimas ir mokymas 2020“ ir Bolonijos procesą, o pastaruoju metu surengta tarpusavio mokymosi seminarų dėl absolventų įsidarbinamumo skatinimo (2015 m. vasario mėn.) ir jų karjeros stebėjimo (2015 m. rugsėjo mėn.).

[Galimybių studijos EUROGRADUATE](#), kuri 2016 m. buvo atlikta Komisijos užsakymu, galutinėje ataskaitoje patvirtinta, kad Europoje sistemos lygmeniu įgyvendinama nemažai absolventų karjeros stebėjimo iniciatyvų, tačiau įvairių šalių požiūriai ir veiklos lygiai labai skiriasi. Nustatyta, kad 25-iose iš 31-os tyrime dalyvavusios šalies įgyvendinamos nuolatiniais arba neseniai mokymo įstaigas baigusiu asmenų tyrimais grindžiamos iniciatyvos ir analizuojami administraciniai duomenys arba jų deriniai. Vis dėlto nustatyta, kad nuolatiniai absolventų karjeros tyrimai (paprastai – kasmet arba kas dvejus metus) atliekami tik 11-oje šalių ir kad tik 6 šalys atlieka stebėjimo tyrimus, per kuriuos apibendrinami tyrimų ir administraciniai duomenys. Rengiant šią studiją taip pat patvirtinta, kad suinteresuotiesiems subjektams reikia nuolatinių ir reguliarių Europos absolventų karjeros tyrimų.

Taip pat buvo surinkti 2010 m. atliktų tyrimų [HEGESCO](#) ir [REFLEX](#) – didelio masto tarpvalstybinių aukštųjų mokyklų absolventų rezultatų apklausų (šie projektai buvo finansuojami atitinkamai BP 6 ir Mokymosi visą gyvenimą programos lėšomis), 2015 m. [programos „Erasmus“ poveikio tyrimo](#), 2013 m. *Cedefop* tyrimo [„Profesinio rengimo ir mokymo darbo rinkos rezultatai“](#) ataskaitos ir 2015 m. *Cedefop* [Europos įgūdžių ir darbo vietų tyrimo](#) duomenys.

Po 2016 m. [EQAVET tarpusavio mokymosi seminaro 5-o rodiklio klausimu](#) (Profesinį išsilavinimą įgijusių asmenų įdarbinimas), kuris taip pat buvo grindžiamas nacionalinių atvejų tyrimais, padaryta išvada, kad PRM įstaigų absolventų karjeros stebėsena suteikė nacionalinėms institucijoms ir PRM paslaugų teikėjams svarbios informacijos apie tai, kaip pritaikyti PRM pasiūlą prie darbo rinkos poreikių ir įvertinti PRM sistemos efektyvumą. Per

2016 m. EQAVET forumą konkrečiai aptarta PRM įstaigų absolventų karjeros stebėjimas ir pasiūlyta atitinkamų sistemų kūrimo ir įgyvendinimo ypatumų.

- **Poveikio vertinimas**

Atsižvelgiant į tai, kad svarstoma veikla bus tik papildomos valstybių narių iniciatyvos, taip pat į savanorišką siūlomos veiklos pobūdį ir numatomo poveikio aprėptį, poveikio vertinimas nebuvo atliktas. Tiksliau tariant, rengiant šį pasiūlymą buvo remiamasi ankstesniais tyrimais, konsultacijomis su valstybėmis narėmis, visų pirma tomis, kuriose išplėtos absolventų karjeros stebėjimo sistemos, ir viešomis konsultacijomis dėl aukštojo mokslo modernizavimo darbotvarkės.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Valstybės narės įsipareigos užtikrinti, kad įgyvendinant jų parengtas absolventų karjeros stebėjimo iniciatyvas būtų paisoma [Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos](#) 8 straipsnio, kuriame teigiama, kad kiekvienas asmuo turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą, kad tokie duomenys turi būti tinkamai tvarkomi ir naudojami tik konkrečiais tikslais ir tik atitinkamam asmeniui sutikus arba remiantis kitu įstatymų nustatytu teisėtu pagrindu ir kad kiekvienas asmuo turi teisę susipažinti su surinktais jo asmens duomenimis bei į tai, kad jie būtų ištaisomi.

Kadangi įgyvendinant siūlomą Tarybos rekomendaciją bus teikiama išsamesnė informacija apie absolventų rezultatus, ji taip pat padės įgyvendinti 14 straipsnio dėl teisės į mokslą ir profesinį rengimą ir mokymą ir 15 straipsnio dėl teisės į darbą nuostatas.

Atitinkamos priemonės turi būti taikomos laikantis ES asmens duomenų apsaugos teisės aktų, visų pirma [Direktivos 95/46/EB](#); ji 2018 m. gegužės 25 d. bus pakeista Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentu \(ES\) Nr. 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu).

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Absolventų karjeros stebėjimo sistemų diegimas turės įtakos nacionaliniams ištekliams. Tam prireiks nuolatinio ir tinkamo finansavimo. Kaip matyti iš galimybių studijos EUROGRADUATE, tam tikrų rūšių absolventų karjeros stebėjimas vykdomas 25-iose iš 31-os tyrime dalyvavusios šalies, taigi ir pripažįstama informacijos apie absolventų rezultatus svarba. Siekiant padėti plėtoti nacionalines stebėjimo sistemas, bus skatinama prireikus naudotis esamu ES finansavimu, pavyzdžiui, programos „Erasmus+“ arba Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšomis, atsižvelgiant į jų teisinį pagrindą ir atitinkamus finansinius pajėgumus.

Pagal programos „Erasmus+“ 2017 m. metinę darbo programą bandomajam absolventų karjeros stebėjimo tyrimui dvejų metų laikotarpiui skirtas 800 000 EUR biudžetas. Siūlomas ekspertų tinklas bus finansuojamas remiantis esamos „ET 2020“ darbo grupių darbo tvarkos nuostatomis. Neprireiks jokių papildomų ES biudžeto lėšų ar darbuotojų.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Valstybės narės įsipareigos kasmet (pirmą kartą – per dvejus metus nuo šios rekomendacijos patvirtinimo) pateikti Komisijai šioje Tarybos rekomendacijoje nustatytų priemonių įgyvendinimo ir vertinimo ataskaitą, o Komisija per penkerius metus nuo Tarybos rekomendacijos patvirtinimo pateiks Tarybai bendro jos įgyvendinimo ataskaitą.

Be to, pažanga, įskaitant bet kokius sunkumus, bus stebima ekspertų tinklo – būsimo tarpusavio mokymosi ir keitimosi gerąja patirtimi forumo – susitikimuose.

• Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)

Netaikoma.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Su valstybėmis narėmis susijusios nuostatos

1–2 punktai

Šiame pasiūlyme valstybėms narėms rekomenduojama didinti informacijos apie absolventų (asmenų, kurie sėkmingai baigia tam tikro lygio švietimo ir mokymo įstaigą), taip pat atitinkamais atvejais – asmenų, kurie iš švietimo ir mokymo sistemos pasitraukia nebaigę aukštųjų mokyklų arba PRM įstaigų, veiklą prieinamumą ir gerinti jos kokybę, iki 2020 m. įdiegiant absolventų karjeros stebėjimo sistemas. Šios sistemos turėtų, be kita ko, atlikti tokias funkcijas:

- iš švietimo, mokesčių ir socialinės apsaugos duomenų bazių rinkti atitinkamus administracinius duomenis;
- rengti tęstinius absolventų karjeros tyrimus;
- suteikti galimybę anonimiškai susieti įvairių šaltinių duomenis.

Įgyvendinant daugumą dabartinių absolventų karjeros stebėjimo iniciatyvų, informacija apie absolventus ir informacija iš jų renkama arba atliekant specialius tyrimus, arba iš švietimo, mokesčių ir socialinės apsaugos duomenų bazių surenkant ir palyginant įvairių rūšių administracinius duomenis. Renkant bendresnius duomenis, pavyzdžiui, atliekant Darbo jėgos tyrimus, taip pat renkami duomenys apie įvairių lygių švietimo įstaigų absolventų rezultatus užimtumo srityje, tačiau tokiais atvejais renkama bendresnio pobūdžio informacija, negu įgyvendinant konkrečias absolventų karjeros stebėjimo iniciatyvas. Be to, kaip nurodyta 5 konstatuojamojoje dalyje, perėjimas į darbo rinką labai priklauso nuo ekonominių aplinkybių, kvalifikacijos lygio ir studijų srities. Tam įtaką daro ir demografiniai veiksniai, pvz., lytis, gimimo šalis, pilietybė, etninė kilmė ir socialinė bei ekonominė šeimos padėtis. Taigi svarbu, kad absolventų karjeros stebėjimo sistemos taip pat rinktų šią informaciją ir tinkamai ją pateiktų, pavyzdžiui, kad duomenys būtų išskaidomi pagal lytį.

Rekomendacija susieti įvairių šaltinių duomenis ir derinti kiekybinius bei kokybinius duomenis suteiks galimybę susidaryti išsamesnį vaizdą apie absolventų rezultatus ir anksčiau

priimtų sprendimų dėl studijų krypties poveikį vėlesnėms jų pasirinkimo galimybėms. Kaip nurodyta įžanginėje dalyje prieš 1-ą punktą, tai bus daroma laikantis nacionalinės teisės aktų, įskaitant nacionalinius ir Europos Sąjungos duomenų apsaugos reglamentus, ir atsižvelgiant į turimus išteklius ir nacionalines aplinkybes.

3–4 punktai

Akivaizdu, kad svarbu užtikrinti plataus masto, reprezentatyvų ir nuolatinį dalyvavimą tęstiniuose absolventų karjeros tyrimuose. Vis dėlto per konsultacijas kai kurios valstybės narės išreiškė susirūpinimą dėl sunkumų, kylančių stebint absolventų, kurie emigravo siekdami įgyti išsivystimą arba nebaigę mokslų, karjerą. Todėl valstybės narės bus primygtinai raginamos stengtis užtikrinti, kad kaupiant duomenis būtų įtraukiami tokių absolventų mokymosi rezultatai, ir atitinkamais atvejais bendradarbiauti su kitomis valstybėmis narėmis.

Vienas iš šios Tarybos rekomendacijos tikslų yra kaupti palyginamus duomenis apie absolventų rezultatus. Nors pripažįstama, kad kiekviena valstybė narė turi teisę diegti absolventų karjeros stebėjimo sistemas atsižvelgdama į savo poreikius, sudarant ekspertų tinklą siekiama sukurti valstybių narių skiriamų ekspertų forumą. Šie ekspertai bendradarbiaus Europos lygmeniu, siekdami tobulinti bendradarbiavimo ir tarpusavio mokymosi procesus, išnagrinėti galimybes kaupti tarpusavyje suderinamus ir palyginamus duomenis ir apsvarstyti, kaip dažnai būtų tinkamiausia atlikti tęstinius tyrimus.

Ekspertų tinklas bus sudaromas ir finansuojamas laikantis „ET 2020“ darbo grupių darbo tvarkos nuostatų, nepažeidžiant jokių struktūrų, kurios gali būti sukurtos „ET 2020“ procesui pakeisti. Numatoma, kad atitinkamais atvejais tiesioginius susitikimus galima papildyti vaizdo seminarais.

5 punktas

Skleisti ir naudoti absolventų karjeros stebėjimo duomenis bus svarbu tiek valstybėms narėms, tiek Komisijai. Siūlomo dokumento tekste apibrėžiami šie duomenų naudojimo būdai: stiprinti profesinį orientavimą, rengti ir atnaujinti mokymo programas, didinti įgūdžių tinkamumą, pasirengti tenkinti kintančius užimtumo, švietimo ir socialinius poreikius ir tobulinti politikos plėtojimo nacionaliniu ir Europos lygmenimis procesus.

6 punktas

Siekiant sėkmingai įgyvendinti absolventų karjeros stebėjimo iniciatyvas, bus svarbu užtikrinti tinkamą ir nuolatinį jų finansavimą. Todėl siūlomoje Tarybos rekomendacijoje nurodoma, kad galima naudotis ir nacionaliniais, ir Europos Sąjungos finansavimo šaltiniais. Kadangi iš galimybių studijos EUROGRADUATE matyti, jog tam tikrų rūšių absolventų karjeros stebėjimas vykdomas 25-iose iš 31-os tyrime dalyvavusios šalies, laikomasi nuomonės, kad valstybės narės jau pripažįsta absolventų karjeros stebėjimo sistemų vertę.

7 punktas

Valstybių narių bus prašoma sutikti kasmet teikti Komisijai šios Tarybos rekomendacijos įgyvendinimo ir vertinimo ataskaitas. Pirmąją tokią ataskaitą bus prašoma pateikti per dvejus metus nuo šios rekomendacijos patvirtinimo. Numatoma, kad šių ataskaitų teikimo procesas nebus sudėtingas; valstybių narių bus prašoma tik pranešti, koku mastu rengiamos absolventų

karjeros stebėjimo iniciatyvos, ir trumpai įvertinti rezultatus, taip pat nurodyti kylančius sunkumus. Nuolat teikiamos ataskaitos suteiks galimybę ekspertų tinklui dirbti atsižvelgiant į konkrečius poreikius.

Su Komisija susijusios nuostatos

8 punktas

Aukštojo mokslo srityje Komisija pradės Europos absolventų karjeros tyrimo bandomąjį etapą. Šiuo etapu bus didinamas palyginamos informacijos apie absolventų rezultatus prieinamumas ir remiamasi [galimybių studijos EUROGRADUATE](#) rezultatais. Parengus šią studiją padaryta išvada, kad politikos formuotojai ir suinteresuotieji subjektai palaiko sumanymą kaupti palyginamus visų Europos sistemų duomenis apie absolventų rezultatus ir kad Europos absolventų karjeros tyrimas galėtų padėti plėtoti tyrimais grindžiamą absolventų karjeros stebėjimą tose šalyse, kuriose šiuo metu tokie tyrimai neatliekami arba vykdomos reformos.

Atsižvelgdama į galimą tokio tyrimo pridėtinę vertę, taip pat į susijusius sunkumus, Komisija ketina vadovautis etapais grindžiamu požiūriu: pirmiausia bus įgyvendinamas bandomasis etapas, skirtas duomenų rinkimo priemonėms tam tikrose Europos šalyse sukurti ir išmėginti, o paskui priimamas sprendimas, ar tęsti visą Europos absolventų karjeros tyrimą. Šį tyrimą planuojama pradėti 2017 m. rugsėjo mėn.; jo ataskaita bus pateikta per dvejus metus.

9 punktas

Pripažįstama, kad aukštųjų mokyklų absolventų karjeros stebėjimo sistemos išplėtos labiau negu profesinio rengimo ir mokymo įstaigų absolventų karjeros stebėjimo sistemos. Todėl Komisija daugiausia dėmesio skirs tokiems klausimams kaip parama gebėjimams diegti absolventų karjeros stebėjimo sistemas, grindžiamas visose valstybėse narėse nustatytais gerosios patirties pavyzdžiais, stiprinti ir palankesnės sąlygos bendradarbiauti absolventų karjeros stebėjimo duomenų naudojimo klausimu.

10–13 punktai

Paskutiniuose keturiuose punktuose išdėstyti Komisijos ketinimai sudaryti ir remti ekspertų tinklą, užtikrinti, kad surinktais duomenimis ir jų analizėmis galima būtų pasinaudoti, įskaitant naudojimą internetinėmis priemonėmis, prireikus padėti pasinaudoti Europos Sąjungos finansavimo šaltiniais, atsižvelgiant į jų teisinį pagrindą, ir per penkerius metus nuo Tarybos rekomendacijos patvirtinimo pateikti Tarybai jos įgyvendinimo ataskaitą.

Pasiūlymas

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl absolventų karjeros stebėjimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 165 ir 166 straipsnius,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) daugelyje valstybių narių kyla susirūpinimas dėl švietimo ir mokymo įstaigų absolventų įsidarbinamumo, visų pirma todėl, kad po 2008 m. kilusios finansų krizės neseniai aukštąsias mokyklas baigusiu asmenų užimtumo lygis Sąjungoje dar nėra toks pat, koks buvo iki krizės², o profesinio rengimo ir mokymo įstaigų absolventų užimtumo lygis įvairiose valstybėse narėse nevienodas;
- (2) todėl valstybės narės Sprendime dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių 2015 m.³ buvo raginamos, bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, skatinti našumą ir įsidarbinamumą, tinkamai užtikrinant reikiamas žinias, įgūdžius ir kompetencijas;
- (3) norint pasiekti šį tikslą, labai svarbu turėti geros kokybės informacijos apie tai, kokios veiklos absolventai imasi įgiję kvalifikaciją arba baigę švietimo ir mokymo programas, kad būtų galima suprasti absolventų įsidarbinamumo tam tikruose regionuose ir ekonomikos sektoriuose, taip pat konkrečių aukštojo mokslo arba profesinio rengimo ir mokymo dalykų absolventų įsidarbinamumo sunkumų priežastis ir surasti šių įsidarbinamumo problemų sprendimų būdus. Tokios informacijos vertė pabrėžta ir Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo standartuose ir gairėse (angl. ESG)⁴, ir Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinėje sistemoje (angl. EQAVET)⁵;
- (4) vis dėlto, kadangi daugelyje Sąjungos šalių duomenų apie aukštųjų mokyklų ir profesinio rengimo ir mokymo įstaigų absolventų rezultatus rinkimo, analizavimo ir naudojimo sistemos nėra gerai išplėtos, neretai nepakanka informacijos, kad

² COM/2015/0690 *final*

³ 2015 m. spalio 5 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/1848 dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių 2015 m. (OL L 268, 2015 10 15, p. 28).

⁴ ISBN 952-5539-04-0.

⁵ 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinės sistemos sukūrimo (OL C 155, 2009 7 8, p. 1).

studentai galėtų priimti informacija grindžiamus sprendimus dėl studijų krypties ir kad būtų galima tinkamai parengti švietimo programas arba formuoti vyriausybės politiką;

- (5) Be to, perėjimas į darbo rinką labai priklauso nuo ekonominių aplinkybių, kvalifikacijos lygio ir studijų srities. Tam įtaką daro ir demografiniai veiksniai, pvz., lytis, gimimo šalis, pilietybė, etninė kilmė ir socialinė bei ekonominė šeimos padėtis⁶. Todėl, norint visapusiškai spręsti šią problemą, labai svarbu rinkti duomenis apie šių įvairių veiksmų poveikį;
- (6) nors dauguma valstybių narių kuria stebėjimo sistemas, ribotai keičiamasi žiniomis ir gerąja patirtimi, taip pat beveik neorganizuojama tarpusavio mokymosi veikla;
- (7) surinktų palyginamų duomenų aprėptis ribota, o nacionaliniu lygmeniu surinktų duomenų negalima palyginti su kitoje valstybėje narėje surinktais duomenimis, todėl sudėtinga daryti išvadas, susijusias su šalių ir regionų tendencijų ir rezultatų skirtumais;
- (8) po viešų konsultacijų⁷ dėl Sąjungos aukštojo mokslo modernizavimo darbotvarkės paaiškėjo nuogastavimai dėl to, kad absolventai, mokydamiesi aukštosiose mokyklose, neįgyja žinių, gebėjimų ir kompetencijų, kurių jiems reikia norint įsitvirtinti greitai besikeičiančioje švietimo ir darbo aplinkoje, ir kad kai kuriose valstybėse narėse vis dar esama nuolatinių įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikčių;
- (9) valstybės narės paragino imtis veiksmų Sąjungos lygmeniu, kuriais būtų siekiama gerinti informacijos apie įsidarbinamumą, įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktis ir darbo rinkos poreikius sklaidą. Visų pirma 2015 m. Tarybos ir Komisijos Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) įgyvendinimo bendroje ataskaitoje⁸ siūloma propaguoti aukštojo mokslo aktualumą darbo rinkoje ir visuomenėje, be kita ko, veiksmingiau renkant duomenis apie darbo rinkos poreikius bei jų įgyvendinimo rezultatus ir juos numatant, pavyzdžiui, stebint aukštųjų mokyklų absolventų karjeros raidą;
- (10) valstybės narės 2015 m. Rygos išvadose dėl naujų vidutinės trukmės laikotarpio siektinų rezultatų PRM srityje 2015–2020 m. laikotarpiu taip pat įsipareigojo užtikrinti nuolatinį informavimą ir grįžtamąjį ryšį ir imtis atitinkamų veiksmų, pavyzdžiui, naudotis duomenimis apie PRM įstaigų absolventų įsidarbinamumą ir duomenų apie mokymąsi, patekimą į darbo rinką ir karjeros raidą rinkiniais ir stiprinti nacionaliniu lygmeniu veikiančių subjektų gebėjimus naudotis absolventų duomenimis, siekiant pritaikyti mokymo programas, profesinius profilius ir PRM kvalifikacijų turinį prie naujų ekonominių ir techninių reikalavimų;
- (11) vėliau rezoliucijoje „Socialinio bei ekonominio vystymosi ir įtraukumo skatinimas ES pasitelkiant švietimą: švietimo ir mokymo indėlis į 2016 m. Europos semestrą“⁹

⁶ Dėl lyties ir migranto kilmės poveikio perėjimui iš mokymo įstaigos į darbo rinką žr. 2015 m. EBPO ir Europos Sąjungos leidinio *Imigrantų imigracijos rodikliai 2015 m. Įsikūrimas* (angl. *Indicators of Immigration Integration 2015 – Settling In*) 13 skyrių.

⁷ COM(2016) 381 final.

⁸ OL C 417, 2015 12 15, p. 25.

⁹ Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų rezoliucijos „Socialinio bei ekonominio vystymosi ir įtraukumo skatinimas ES pasitelkiant švietimą: švietimo ir mokymo indėlis į 2016 m. Europos semestrą“ projektas, dok. Nr. 5685/1/16 REV 1.

valstybės narės pabrėžė, kaip svarbu pirmumo tvarka spręsti įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikčių bei gebėjimų trūkumo problemas;

- (12) ši rezoliucija buvo grindžiama ankstesniu darbu. Valstybės narės 2014 m. Tarybos išvadose dėl verslumo švietimo ir mokymo srityje¹⁰ susitarė vertinant verslumo ugdymo ir mokymo kokybę ir veiksmingumą, jei įmanoma, naudotis absolventų karjeros stebėjimo informacija;
- (13) 2013 m. valstybės narės Tarybos išvadose dėl aukštojo mokslo socialinio aspekto¹¹ susitarė sudaryti palankesnes sąlygas teikti informaciją apie su švietimu ir darbo rinka susijusias galimybes ir rezultatus;
- (14) valstybės narės 2012 m. Tarybos išvadose dėl švietimo ir mokymo įstaigų absolventų įsidarbinimo galimybių¹² taip pat susitarė nustatyti lyginamąjį standartą, pagal kurį iki 2020 m. dirbančių 20–34 metų absolventų, kurie švietimo ir mokymo programas užbaigė ne anksčiau kaip prieš trejus metus iki ataskaitinių metų, dalis turėtų siekti 82 proc., ir stebėti dirbančių švietimo ir mokymo įstaigų absolventų dalį, siekiant sutvirtinti švietimo ir mokymo ir užimtumo sąsajų politikos formavimo duomenų bazę, o valstybės narės ir Komisija susitarė rinkti kokybinę informaciją ir gerosios patirties pavyzdžius, kad būtų galima papildyti kiekybinį stebėjimą ir stiprinti faktais grindžiamą politikos formavimo pagrindą;
- (15) todėl Europos Komisija komunikate „Nauja Europos įgūdžių darbotvarkė“¹³ pirmenybę teikė su įgūdžiais susijusių duomenų rinkimo ir informacijos sklaidos gerinimui, siekiant užtikrinti, kad profesijos pasirinkimas būtų sėkmingesnis, ir, siekdama padėti valstybėms narėms sukaupti daugiau informacijos apie absolventų perėjimą į darbo rinką, pasiūlė aukštųjų mokyklų absolventų karjeros stebėjimo iniciatyvą,

REKOMENDUOJA VALSTYBĖMS NARĖMS:

atsižvelgiant į nacionalinės ir Europos Sąjungos teisės aktus, visų pirma į Direktyvą 95/46/EB dėl asmens duomenų apsaugos¹⁴, turimus išteklius ir nacionalines aplinkybes ir glaudžiai bendradarbiaujant su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais:

1. Didinti duomenų apie absolventų¹⁵ ir atitinkamais atvejais – asmenų, kurie iš aukštojo mokslo ir profesinio rengimo ir mokymo sistemos pasitraukia nebaigę aukštųjų mokyklų arba PRM įstaigų, veiklą prieinamumą ir gerinti tokių duomenų kokybę, be kita ko, iki 2020 m. įdiegiant absolventų karjeros stebėjimo sistemas, kurios atliktų tokias funkcijas:

¹⁰ OL C 17, 2015 1 20, p. 2–7.

¹¹ OL C 168, 2013 6 14, p. 2.

¹² OL C 169/04, p. 11.

¹³ SWD(2016) 195 *final*.

¹⁴ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmens apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

¹⁵ Šioje Tarybos rekomendacijoje terminu „absolventas“ apibūdinamas asmuo, įgijęs bet kurios pakopos aukštąjį išsilavinimą arba baigęs bet kurio lygio profesinio rengimo ir mokymo programą. Vis dėlto pripažįstama, kad kai kurios valstybės narės imasi iniciatyvų stebėti ir mokyklas baigusius asmenų karjerą.

- a) iš švietimo, mokesčių ir socialinės apsaugos duomenų bazių rinktų atitinkamus administracinius duomenis;
- b) pripažįstant kokybinių duomenų svarbą asmenims pereinant į darbo rinką arba į tolesnio švietimo ir mokymo etapą, taip pat vėlesnėms jų karjeros galimybėms, švietimo sistemos lygmeniu rengtų testinius absolventų karjeros tyrimus;
- c) suteiktų galimybę valdžios institucijoms anonimiškai susieti įvairių šaltinių duomenis, kad būtų galima susidaryti bendrą vaizdą apie absolventų rezultatus.

Renkamų duomenų turinys

2. Rinkti duomenis, kurie apima:

a) toliau išvardytus kiekybinius duomenis:

- i) socialinė ir biografinė informacija;
- ii) studijų intensyvumas;
- iii) studijų metodas;
- iv) kvalifikacija (-os);
- v) surinkti studijų kreditai;
- vi) studijų sritis;
- vii) perėjimas į darbo rinką arba į kitą švietimo ir mokymo etapą;
- viii) darbo užmokestis;
- ix) sutarties rūšis;
- x) užimtumo statusas;
- xi) profesija, profesinė padėtis ir (arba) veikla;
- xii) geografinis ir (arba) sektorinis judumas;

b) toliau išvardytus kokybinius duomenis:

- i) studijų aktualumas darbui;
- ii) dalyvavimas savanoriškoje arba pilietinėje veikloje;
- iii) karjeros raida ir pasitenkinimas;
- iv) įgyto išsilavinimo ir mokymo kokybės ir svarbos suvokimas.

Tęstiniai absolventų karjeros tyrimai

- 3. Skatinti plačiu mastu, reprezentatyviai ir nuolat dalyvauti tęstiniuose absolventų karjeros tyrimuose, įskaitant absolventų, kurie emigravo siekdami įgyti išsilavinimą ir mokytis arba nebaigę švietimo ir mokymo programų, karjeros stebėjimą.

Europos bendradarbiavimas

4. Dalyvauti ekspertų tinklo veikloje. Šis tinklas bus sudarytas atsižvelgiant į esamas valdymo struktūras, skirtas bendradarbiavimui pagal programą „Švietimas ir mokymas 2020“, nepažeidžiant jokių naujų struktūrų, kurios gali būti sukurtos šiai programai pratęsti, ir skatins bendradarbiavimą bei tarpusavio mokymąsi, nagrinės galimybes kaupti tarpusavyje suderinamus ir palyginamus duomenis ir apsvarstys, kaip dažnai būtų tinkamiausia atlikti testinius tyrimus.

Duomenų sklaida ir rezultatų panaudojimas

5. Užtikrinti, kad duomenys būtų skleidžiami ir rezultatai būtų naudojami tinkamu laiku, reguliariai ir plačiu mastu, siekiant:
 - a) stiprinti būsimų ir dabartinių studentų bei absolventų profesinį orientavimą;
 - b) rengti ir atnaujinti mokymo programas, kad būtų įgyjama daugiau reikalingų gebėjimų ir suteikiama daugiau galimybių įsidarbinti;
 - c) didinti įgūdžių tinkamumą, kad vietos, regionų ir nacionaliniu lygmenimis būtų galima didinti konkurencingumą ir diegti daugiau inovacijų;
 - d) pasirengti tenkinti kintančius užimtumo, švietimo ir socialinius poreikius;
 - e) padėti formuoti politiką nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis.

Finansavimas

6. Užtikrinti absolventų karjeros stebėjimo iniciatyvų testinumą skiriant pakankamai daugiamečių išteklių ir prireikus naudojantis nacionaliniais arba Europos Sąjungos finansavimo šaltiniais, pavyzdžiui, programos „Erasmus+“ arba Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšomis, atsižvelgiant į esamus jų išteklius, teisinę pagrindą ir 2014–2020 m. prioritetus ir nedarant poveikio deryboms dėl kitos daugiametės finansinės programos.

Ataskaitų teikimas ir vertinimas

7. Per dvejus metus nuo šios rekomendacijos patvirtinimo, o vėliau – kasmet teikti Komisijai šios rekomendacijos įgyvendinimo ir vertinimo ataskaitas.

REKOMENDUOJA KOMISIJAI:

8. Pradėti Europos aukštųjų mokyklų absolventų karjeros tyrimo bandomąjį etapą, kuriuo būtų siekiama didinti palyginamos informacijos apie absolventų užimtumą ir socialinius rezultatus prieinamumą. Šis etapas bus grindžiamas galimybių studijos EUROGRADUATE¹⁶ rezultatais.
9. Prireikus padėti stiprinti profesinio rengimo ir mokymo srities gebėjimus diegti gerosios patirties pavyzdžiais, nustatytais visose valstybėse narėse, grindžiamas absolventų karjeros stebėjimo sistemas ir sudaryti palankesnes sąlygas valdžios institucijoms, profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjams ir konsultavimo tarnyboms bendradarbiauti absolventų karjeros stebėjimo duomenų naudojimo klausimu.

¹⁶ Galimybių studija EUROGRADUATE apima tik aukštojo mokslo duomenis.

10. Skatinti tarpusavio mokymąsi ir stiprinti bendradarbiavimą sudarant ir remiant ekspertų tinklą.
11. Užtikrinti, kad surinktais duomenimis ir jų analizėmis galėtų naudotis valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai, be kita ko, pasitelkdami esamas ES internetines priemones.
12. Prireikus padėti naudotis Europos Sąjungos finansavimo šaltiniais, pavyzdžiui, programos „Erasmus+“ arba Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšomis, atsižvelgiant į jų finansinius pajėgumus, teisinį pagrindą ir 2014–2020 m. prioritetus ir nedarant poveikio deryboms dėl kitos daugiametės finansinės programos.
13. Per penkerius metus nuo šios rekomendacijos patvirtinimo pateikti Tarybai jos įgyvendinimo ataskaitą.

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas